

pregledni znanstveni članek

UDK 069(497.4 Ptuj)
prejeto: 3. 5. 2001

Nataša Kolar

prof. zgodovine, višja kustodinja, Pokrajinski muzej Ptuj, Muzejski trg 1, SI-2250 Ptuj

Od Dominikanske vojašnice do muzeja

IZVLEČEK

Prispevek predstavlja usodo nekdanjega dominikanskega samostana na Ptuj od ukinitve leta 1785 do leta 1923, ko je bila v stavbi cesarsko-kraljeva Dominikanska vojašnica. Vojska si je stavbo preuredila za svoje potrebe. Sledovi njenih gradbenih posegov so vidni še danes. Leta 1923 je vojska prodala stavbo beograjskemu advokatu dr. Rinaldu Čuliću, ki je želel narediti v njej tekstilno tovarno, vendar jo je leta 1928 prodal Mestni občini Ptuj. Prostore Dominikanske vojašnice je občina namenila za muzej in stanovanja. Obnovitvena dela za nove muzejske prostore so potekala v poletnih mesecih leta 1928 in že čez nekaj mesecev se je muzej preselil v nove prostore. Slavnostne prireditve ob odprtju novih muzejskih prostorov so bile v začetku novembra 1928.

KLJUČNE BESEDE

Ptuj, vojašnica, Mestni Ferkov muzej

SUMMARY

FROM THE DOMINICAN BARRACK TO THE MUSEUM

The contribution presents the fate of a former Dominican monastery in Ptuj from its annulment in 1785 to the year 1923, when the imperial-royal Dominican barrack was in the building. The military rearranged the building for its own needs. Traces of its building interventions are nowadays still seen. In 1923 the military sold the building to a Belgrade barrister Rinaldo Čulić, PhD, who intended to make a textile factory in that building, but in 1928 sold the building to the Municipality of Ptuj. The municipality intended the premises of the Dominican barracks for a museum and for apartments. The renovation works were carried out in the summer months in 1928, and soon the museum moved into the new premises. The festive arrangements at the opening of the new museum premises were carried out at the beginning of November 1928.

KEY WORDS

Ptuj, barracks, Ferk's Town Museum

Številni članki nas seznaniijo z zgodovino dominikanskega samostana na Ptujju od njegove ustanovitve 1230 do njegove ukinitve 1785. Zelo malo pa vemo o nadaljnji usodi te stavbe in to želim dopolniti predvsem s podatki iz Zgodovinskega arhiva Ptuj.¹

Ukinitiv samostana

Dominikanski samostan na Ptujju je delil usodo mnogih samostanov v habsburški monarhiji, ki so jih prizadele reforme cesarja Jožefa II. Ukiniten je bil z gubernijskim dekretom 29. decembra 1785.² Mariborski glavar grof Gleispach je skupaj s ptujskim sodnikom in županom Francom Wasserjem, nadžupnikom Gregorjem Jožefom Plohlom in nekaterimi mestnimi uradniki to vest 17. januarja 1786 sporočil dominikancem v samostanski obednici.³ V samostanu je bilo takrat ob priorju Marinusu Gererju še pet dominikanskih menihov (konventualov) in trije laični bratje. Po sporočilu je naročil grof Gleispach popis vsega samostanskega imetja, katerega dohodek je znašal 66.558 goldinarjev, deloma v gotovini in dragocenostih, deloma pa v pridelkih, zemljiščih in stavbah. Po popisu inventarja, narejenega ob dokončnem razpustu samostana 12. junija 1786,⁴ je bilo v samostanu 1.264 goldinarjev gotovine, glavnice za 3.400 goldinarjev, donacij za 6.100 goldinarjev, podložniških terjatev za 1.633 goldinarjev, srebra in dragocenosti za 2.404 goldinarjev. Vina in blagovnih zalog je bilo za 2.771 goldinarjev, slike so bile vredne 650 goldinarjev, hiše in posestva pa 48.070 goldinarjev. Med slednje so spadali samostanska stavba, cerkev, nekaj posestev, lovišče, ribnik, vrt in opekarna. Pridelke in zemljišča so večinoma prodali za okrog 8.477 goldinarjev. Na mestno blagajno je prišlo le 19.418 goldinarjev samostanskega premoženja.

Cerkev je bila ovrednotena na 5.000 goldinarjev, samostan pa na 4.000 goldinarjev, skupaj sta bili nepremičnini tako v predajni inventuri ocenjeni na 9.000 goldinarjev.⁵

Ob premoženjskem stanju je vseboval inventar tudi opis samostana. Zapisano je bilo, da je štirikotno zidana enonadstropna stavba, katere pročelje z glavnim vhodom je obrnjeno proti vzhodu. Takoj pri vhodu je bila majhna sobica za vratarja, zraven je bila velika soba (conservatorium) za sprejem tujcev, nato stari refektorij in kuhinja. Od kuhinje so vodile velike stopnice v nadstropje, kjer je bilo na levo pet in na desno devet sob. Južno krilo, ki gleda proti Dravi, je imelo v pritličju štiri, v nadstropju pa na levo štiri in na desno tri izbe. Južnemu krilu je bilo pristavljeno še dvojno poslopje. Na levi strani je bil v pritličju nov refektorij s predsobo, nad stopnicami na levo provincialat in sekretariat, na desni strani je bila spodaj pisarna, potem delavnica za sodarje in mizarje, vinska klet, zgoraj pa ena soba in žitnica. Zahodno krilo je imelo v pritličju le obokano lopo, pod njo je bila velika konventska klet, ki je bila že leta 1914 zaprta.⁶ V nadstropju je bil noviciat z osmimi celicami. V pritličju in nadstropju je imel konvent na vse štiri strani lep gotski hodnik, vsak pa je bil dolg 60 korakov⁷ in širok 5 korakov. Severno stran je zapirala cerkev ter je bila skupaj z zakristijo, ki je bila za velikim oltarjem, dolga 148 dunajskih čevljev⁸ in široka 35 čevljev. Čeprav je bila stavba v osnovi gotska, ni imela podpornikov, prvotno je bila tudi brez svoda. Tlakovana je bila s štirioglatim kamenjem. Pevski kor so nosili zidani stebri, pozneje, ko je v stavbi že bila vojašnica, je vojaška uprava napravila od kora čez vso cerkev pod, tako da je še sedaj cerkvena ladja po višini ločena v dva dela. Glavna vrata na vzhodni strani so bila visoka 96 dunajskih čevljev. V cerkvi je bilo takrat šest oltarjev. Veliki ali glavni oltar je imel veliko oltarno sliko sv. Trojice in šest lesenih kipov. Fran Kovačič je o opisu tega oltarja zapisal,⁹ da si je uradnik, ki je sestavljal popis, zagotovo zelo površno ogledal podobo, predstavljajoč sv. Trojico, kako v nebesih krona Marijo. Cerkev je bila namreč posvečena Marijinemu vnebovzetju. V cerkvi so bili še oltar rožnovenski z oltarno sliko, stranski oltar sv. Petra Mučenca, stranski oltar s štirimi velikimi kipi in tabernakljem ter s podobo sv. Vincencija Ferrerija iz dominikanskega reda, Dominikov oltar s štirimi velikimi lesenimi kipi svetnikov in tremi angeli ter podobo sv. Dominika in oltar s tremi podobami Matere božje (?). Cerkev je imela še zelo staro prižnico in orgle s šestimi registri.

Na osnovi škofijskega ukaza je ptujski dekan

¹ Prispevek temelji na arhivskem gradivu ZAP. Zahvaljujem se kolegici Ireni Mavrič, višji kustodini v PMP, ki mi je odstopila zbrano arhivsko gradivo, ko je bilo raziskovanje o usodi nekdanjega dominikanskega samostana od ukinitve do danes zaupano obema. Zahvaljujem se tudi gospodu Branku Vnuku, ki mi je posredoval podatke o stavbnogodovinskem razvoju nekdanjega dominikanskega samostana na Ptujju med letoma 1500 in 1786.

² Šalamun, Ptuj, *Dom in svet*, 1896, str. 692.

³ Wolf, *Die Aufhebung der Kloster in Innerösterreich 1782-1790*, Wien 1971, str. 121.

⁴ Prav tam.

⁵ ZAP- AMP, šk. 7, št. 606, dopis o nameravanem odkupu nekdanjega dominikanskega samostana z dne 6. novembra 1791; Kovačič, Dominikanski samostan na Ptujju, str. 120-123.

⁶ Kovačič, Dominikanski samostan na Ptujju, str. 120-123.

⁷ En korak je 0,75 metra (*Mayers Leksikon*, str. 1481).

⁸ En čevlj je 0,316 metra (Vilfan, Prispevki k zgodovini mer na Slovenskem s posebnim ozirom na Ljubljansko mero, str. 59).

⁹ Kovačič, Dominikanski samostan na Ptujju, str. 120-123.

Razglednica Dominikanske vojašnice na Ptuj, pred letom 1918 (Fototeka zgodovinskega oddelka PMP)

Gregor Jožef Plohel 8. maja 1786 eksekriral dominikansko in kapucinsko cerkev.¹⁰ Prazen samostan so leta 1786 namenili za vojaško bolnišnico. Leta 1791 ga je vlada skupaj s cerkvijo in vrtom ponudila ptujskemu magistratu za 5.600 goldinarjev, a se je meščanom zdela ta vsota previsoka in so nakup odklonili.¹¹

V času francoskih vojn so vanj zapirali vojne ujetnike, deloma so ga uporabili za bolnišnico, cerkev pa za skladišče. V tem obdobju je preskrbel ptujski magistrat za notranjo opremo samostana vse potrebne predmete razen posteljnine, ki je šla v breme državnega knjigovodstva.¹²

O gradbenih posegih na stavbi samostana pri ureditvi za vojašnico v 19. stoletju v ptujskem zgodovinskem arhivu ni ohranjenih podatkov. Obstaja le poročilo višjega štabnega zdravnika Husarskega polka, nastanjenega na Ptuj od aprila 1806, dr. Neissa iz leta 1807,¹³ ki piše, da so popravili in izboljšali stavbo. Odbili so zgornje zidove dvoran in s tem olajšali gretje, priskrbeli vrata, okna in drugo manjkajoče orodje; stavbo so tudi očistili in pobelili. Omenja tudi, da so bile za bolnišnico polka namenjene tri dvorane v cerkvi, trije trakti hodnika, nato 14 sob, v večji je bilo 22, v ostalih pa od 6 do 8 postelj, skupaj so dopuščale prostor za 450 oseb. Bolniki so imeli na voljo udobno dolgo posteljo s staro uporabljeno posteljnino, ki je

bila iz oskrbovalnega skladišča. Po potrebi so pozimi kurili z drvmi. Polku tudi ni primanjkovalo potrebščin za sobe in kuhinjo, imeli so kositrne skodelice, lončke za pitje, jutranje halje, copate, perilo, ki jih je priskrbel regiment v dobrih časih v Sedmograški za srednje zdravstveno stanje bolnikov. Polk, ki je štel v svojem celotnem obsegu 1000 mož, je imel v poletnih mesecih 20 do 30 bolnih, jeseni in pomladi se je število bolnikov zvišalo na okrog 70. Ptujski dominikanski špital je lahko prevzel bolnike samo iz polovice polka, zato je bilo lahko razmerje med zdravimi in bolnimi vojaki 1 proti 15.

Šele od leta 1810 so bili ti prostori namenjeni za kasarno in ob raznih vojnah tudi za bolnišnico. Oktobra tega leta sta prišli iz Celja na Ptuj dve četi pešpolka Lusignani in sta bili nastanjeni v prostorih nekdanjega dominikanskega samostana.¹⁴ Dokončno je bilo vprašanje vojašnice rešeno leta 1826, ko je kupil vojni erar nekdanji samostan, cerkev, dvorišče in vrt za 2.548 goldinarjev.¹⁵

Od takrat do 12. novembra 1923 je bila v njej vojašnica, ki se je imenovala cesarsko-kraljeva Dominikanska vojašnica. Vojska si je stavbo preuredila za svoje potrebe. Pri raziskavi dominikanskega samostana, ki jo je delal ravnatelj ptujskega muzeja Jože Curk med letoma 1970 in 1974, so se pokazali številni gradbeni posegi v stavbo, ko je z njo upravljala vojska. V kapeli so bili najdeni kamniti temelji in sledovi opečnih zidov iz okrog 1826, ko so kapelo prezidali v vojaški zapor, s

¹⁰ Slekovec, *Škofija in nadduhovnija v Ptuj, str. 164.*

¹¹ ZAP, AMP, šk. 7, mapa 20, list 126, 20. december 1791.

¹² ZAP, AMP, šk. 7, mapa 20, list 141, 5. november 1810.

¹³ ZAP, AMP, R – 48, Medizinische Topographie der Stadt Pettau und Concurrenz verfaßt von dr. Neiss, Pettau, 10. 12. 1807, str. 20-24.

¹⁴ ZAP, AMP, šk. 34, št. dopisa 7638.

¹⁵ Kovačič, Dominikanski samostan na Ptuj, str. 691-692.

*Zazidano kasarniško okno v nekdanji cerkveni ladji; danes je v njej rimski lapidarij
Pokrajinskega muzeja Ptuj (Fototeka zgodovinskega oddelka PMP)*

tem da so oblikovali po sredi hodnik, na južni strani štiri, na severni pa dve celici in večji skupni prostor, ki so ga vrata povezovala s sosednjim prostorom, stražarnico, poprej samostansko portirnico, pravzaprav zakristijo, pozneje pa muzejsko pisarno.¹⁶ Ozek prostor ob kapeli je bil v 17. stoletju pregrajen in sta nastala dva manjša prostora, zahodnemu so prebili vrata s hodnika, drugi pa je ostal povezan s kapelo. Po letu 1826 so podrli vmesno steno, zazidali baročna vrata na hodnik, tako da je bil prostor dostopen samo še iz kapele – zapora. Šele leta 1926 so zazidali vrata v kapelo in prebili sedanja vrata na hodnik. Sledi gradbenih posegov vojske so še danes delno vidne v severnem hodniku vzdolž stene cerkvene ladje, ki obsega sedem obočnih pol, gledano iz smeri vzhod – zahod. V tretji obočni poli ne opazimo sledi kasarniškega okna, je pa vidna v ladjini notranjosti pendantna niša. V peti obočni poli je vidna opečna zazidava kasarniškega okna, ki ima pendantno nišo v ladjini notranjščini. V šesti obočni poli je vidna večja opečna zazidava, njen pendant v ladjini notranjščini pa kaže po smeri nišinega obočka na kasarniška vrata, ki so povezovala ladjino notranjščino s križnim hodnikom. V vzhodni veži sta pod prvim parom sosvodnic¹⁷ vzdignjena nagrobnika iz let 1425 in 1435 (prvi pokriva zidana vrata,

ki so nekoč vodila v prostor ob kapeli, drugi pa kasarniško okno, ki ima pendantno nišo v ladjini notranjščini). Na severni ladjini steni je prebila vojska okrog leta 1826 pet pritličnih oken, s tem da so prva zopet zazidali po osemdesetih letih, ostale pa danes osvetljujejo muzejski lapidarij. Štiri kasarniška okna in vrata na južni steni so simetrično ustrezala petim pritličnim oknom na severni steni nekdanje cerkvene ladje, glavno okno pa so takrat napol zazidali. V sami cerkveni ladji so vdelali dvoetažno cerkveno konstrukcijo, pri tem so uporabili pevsko emporo in prostor nad njo, toda odstranili so oratorija nad zakristijo, prizidali sanitarni prizidek, zazidali glavni cerkveni vhod do velikosti okna, prebili pritlična okna (večja v severni, manjša v južni ladijski steni, ki sem jih že omenila), prezidali prostore v zahodnem traktu, zazidali južni portal križnega hodnika in odprli dva druga prehoda v severnem in vzhodnem krilu, zazidali arkadne hodnike na južnem dvorišču, predvsem pa v letih 1860 do 1870 nasuli nekdanji samostanski vrt ter ga spremenili v javni prostor in vojaško zborna mesto.¹⁸ Med letoma 1870 in 1877 je bila v treh sobah vojašnice tudi šola.¹⁹

Po končani prvi svetovni vojni je želela vojaška oblast stavbo Dominikanske vojašnice zamenjati z novo vojašnico, zgrajeno leta 1905, ki je bila v lasti

¹⁶ Curk, Poročilo o kulturnozgodovinskem delu in raziskavah v Pokrajinskem muzeju Ptuj za leta 1970-1974, str. 234.

¹⁷ Prav tam, str. 238.

¹⁸ Prav tam, str. 244.

¹⁹ ZAP, MOP, šk. 269, št. 692/29.

*Načrt za gledališko dvorano v nekdanji cerkveni ladji dominikanskega samostana
(ZAP, MOP, šk. 266, ovoj 273/26)*

mesta, v njej pa je bil takrat bolnišnica. Daljši čas potekajoča pogajanja med vojaško oblastjo in občino niso bila neuspešna. 4. oktobra 1920 je konzervator dr. France Stele prosil poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani, da bi to spomeniško stavbo primerneje uporabili.²⁰ Po dopisu lahko sklepamo, da je poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani poslalo pismo o Dominikanski vojašnici okrajnemu glavarstvu Ptuj. To je 7. novembra 1920 poverjeništvu poročalo, da vojaštvo že prazni Dominikansko vojašnico, da so pogovori o prevzetju vojašnice z občino v teku in da upajo, da bodo uspešna. Napisali so še, da so bili tudi lokalni krogi naklonjeni ideji, da se v izpraznjeno vojašnico namesti muzej, ker v gimnaziji primanjkuje prostora. Temu predlogu se je pridružil tudi vladni komisar občine Ptuj, podprlo naj bi ga tudi okrajno glavarstvo, ki je še želelo, da bi obnovo sofinancirala tudi država.²¹

Dr. France Stele je bil v začetku decembra 1920 na Ptuj, kjer si je skupaj z Viktorjem Skrabarjem, takratnim tajnikom Muzejskega društva, ogledal že izpraznjeno stavbo vojašnice in 9. decembra 1920 o tem napravil zapisnik. Stavbo sta si ogledala zaradi namestitve Ferkovega muzeja in ugotovila, da bi se dali v ta namen uporabiti vsi pritlični prostori, ki gledajo proti trgu od cerkve proti Dravi s

kuhinjo in refektorijem vred. Primerni so bili tudi prostori v drugem nadstropju prizidka nad Dravo. Za razstavne prostore bi lahko uporabili tri krake križnega hodnika, ki so bili razen tistega ob cerkveni ladji zaprti s stenami. Ostali del samostana bi lahko oddali za stanovanja. Visoka cerkev je bila predeljena v tri nadstropja, kjer so bile velike dvorane. Menila sta, da bi bile dvorane lepše, če bi odstranili strop med drugim in tretjim nadstropjem, saj bi tako dobili veliko obokano dvorano, ki bi bila primerna za koncerte ali podobne prireditve. Druge prostore bi lahko uporabili za telovadnico ali kaj podobnega. Dr. France Stele je še zapisal, da je rešitev vprašanja vojašnice odvisna samo od Beograda.²²

4. pionirski bataljon so iz Dominikanske vojašnice premestitvi v Varaždin 12. septembra 1923.²³ Preden je bilo odločeno, da bo v stavbi muzej, so se v letih 1923 do 1928 zvrstili številni predlogi o njeni namembnosti. Omenjene so bile npr. monopolno skladišče tobaka, telovadnica ptujskega Sokolskega društva, gledališka dvorana.

Leta 1923 se je Ministrstvo vojske in mornarice Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev odločilo, da Dominikansko vojašnico proda Ptuj in jo je 28. februarja 1923 ponudilo Mestni občini Ptuj za 1.986.702,38 Kron. O poteku pogajanj nam viri ne

²⁰ MK, INDOK, Dominikanski samostan, dopis št. 110, 4. oktober 1920.

²¹ MK, INDOK, Dominikanski samostan, dopis št. 155, 11. november 1920.

²² MK, INDOK, Dominikanski samostan, zapisnik ogleda Dominikanske vojašnice, 9. december 1920.

²³ ZAP, MOP – gradbene zadeve, šk. 261, št. 320/1, dopis z dne 11. novembra 1923.

povedo, vendar so morala biti neuspešna, saj je dalo ministrstvo Dominikansko vojašnico z izklicno ceno 1.357.486 dinarjev na javno dražbo, ki je bila 5. decembra 1923 v pisarni Komande mesta Maribor. Koliko je bilo zainteresiranih kupcev na dražbi, ni znano. Oddelek za prosveto in vere Pokrajinske uprave za Slovenijo je mestnemu magistratu Ptuj 10. januarja 1924 sporočil, da je bila vojašnica na dražbi prodana odvetniku iz Beograda dr. Rinaldu Čuliću. Ta je 25. aprila 1924 okrajno glavarstvo na Ptuj ob predložitvi načrtov in tehničnega poročila zaprosil za dovoljenje za prezidavo nekdanje vojašnice v tovarno za tkanje in barvanje svile. Upoštevajoč potrebe bodočega podjetja na eni strani in na drugi javni interes varovanja kulturnih spomenikov je Prosvetni oddelek za Slovenijo v Ljubljani 7. aprila 1924 dovolilo njeno prezidavo pod določenimi pogoji. Okrajno glavarstvo je dovolilo delno podiranje nekdanje vojašnice po predloženih načrtih in postavilo naslednje pogoje: ohraniti so morali nespremenjeno fasado cerkve s kipi in fasado nasproti Dominikanskemu trgu (danes Muzejski trg) ter jo izvesti brez okraskov na oknih, nespremenjene so morali ohraniti stene križnega hodnika z oboki in okni. Vhode v stranišča so morali na projektiranem mestu ohraniti tako, da so ohranili tedanja okna v pritličju, v prvem nadstropju pa tako, da bi se okna zaradi namestitve vrat odpirala navzdol. Ohraniti so morali oba gotska loka v cerkveni ladji, tovarniški dimnik pa naj z mestne strani ne bi bil preveč viden. Vse arheološke najdbe, ki bi jih našli pri podiranju (dva rimska kamna v stolpu), sklepniki in konzole svodov ter eventualne druge najdbe naj bi odstopili brez odškodnine ptujskemu muzeju. Za vse ostale arheološko pomembne dele stavbe so se morali sporazumeti s spomeniškim konservatorjem Viktorjem Skrabarjem s Ptujem.²⁴

Kakor izvemo iz korespondence med dr. Rinaldom Čulićem in Mestno občino Ptuj v letih 1926 do 1928, tekstilna tovarna do leta 1926 ni bila odprta. Čulić je v svoji prodajni ponudbi vojašnice Mestni občini Ptuj zapisal, da je hotel ustanoviti veliko industrijsko podjetje za izdelavo svile, vendar so mu to preprečile neurejene in negotove ekonomske ter denarne razmere na svetovnem trgu. Zato se je odločil, da idejo o osnovanju tovarne opusti. Da ne bi ostal ta vložen kapital še nadalje mrtev, se ga je odločil prodati. Ker je mislil, da je stavba vojašnice primerna za javno dobro, na primer za stanovanja, dvorano za prireditve in podobno, je objekt najprej ponudil Mestni občini Ptuj.²⁵ Pogajanja med njim in Mestno občino Ptuj so potekala skoraj dve leti, saj

se niso mogli dogovoriti za odkupno ceno. Odkupna cena, ki jo je 8. maja 1926 ponudil Čulić, je bila 1.300.000,00 dinarjev, kar je približno odgovarjalo ceni odkupa te stavbe od Vojnega ministrstva, saj je zanjo dal 1.358.000,00 dinarjev. Občina je zaradi slabega stanja, ki je zahtevala ogromna popravila, poslopje ocenila med 300.000 in 400.000 dinarjev.²⁶ Ker pa je bila takrat v slabem finančnem položaju, se ni sama odločila za odkup in je predlagala, da jo skupaj odkupita Muzejsko društvo in društvo Sokol.

Za prodajo vojašnice je izvedel tudi Spomeniški urad v Ljubljani. Konservator dr. France Stele se je v pismu, poslanem prosvetnemu inšpektorju v Maribor 4. maja 1927, zavzel za ohranitev tega izrednega spomenika stavbarstva iz konca srednjega veka in zrelega baroka. Prosvetni inšpektorat v Mariboru je zaprosil, da priporoči Mestnemu magistratu na Ptuj odkup spomenika, ki bi ga lahko primerno obnovili. V odkupu stavbe je videl Stele tudi rešitev perečega vprašanja mestnega muzeja, ki je imel začasno neprimerne prostore v gimnaziji. S predlogom je seznanil tudi Muzejsko društvo na Ptuj, da bi si prizadevalo v tej smeri.²⁷ V društvenem imenu je 30. maja 1927 pisal njegov podpredsednik Viktor Skrabar Mestni občini Ptuj in se skliceval na spomenico Spomeniškega urada v Ljubljani. Skrabar je razložil, da bi muzej prišel v novih prostorih bolj do veljave. Menil je, da so zgodovinski prostori v vojašnici kot nalašč za Muzejsko društvo in bi jih mogli z malenkostnimi stroški obnoviti za muzej. Ti stroški bi bili povrnjeni mestni občini že z izpraznitvijo sob v gimnazijski stavbi, ki so jih potrebovali za pouk. Muzejsko društvo se je zavedalo, da bi bil nakup vojašnice precejšnja obremenitev za ptujske meščane, a bi bila investicija odtehtana z razvojem ptujskega turizma, saj bi se pritok tujcev povečal, če bi poskrbeli za uveljavitev ptujskega muzeja. A muzeja niso mogli popularizirati, dokler niso bile zbirke sistematično razvrščene v primernih prostorih. Poudaril je še, da so muzej v velikem številu obiskale šole od blizu in daleč. Za ptujske zbirke se je zanimal tudi znanstveni svet. Muzejsko društvo je zato mestni občinski svet prosilo, da za potrebe muzeja kupi Dominikansko vojašnico.²⁸

Dne 25. maja 1927 so zaradi prodaje sestavili stavbni in cenilni popis vojašnice.²⁹ Po mnenju dveh cenilcev, katerih podpisa sta nečitljiva in nerazpoznavna, je bila prezidana pred 170 leti deloma iz kamna, deloma iz opeke ter deloma krita z opeko. Sestavljena je bila iz dvonadstropnega

²⁴ ZAP, MOP – gradbene zadeve, šk. 261, leto 1924.

²⁵ ZAP, MOP, šk. 266, dopis z dne 1. marca 1926.

²⁶ ZAP, MOP, šk. 266, št. 273/1, dopis z dne 15. marca 1926.

²⁷ ZAP, MOP, šk. 266, dopis št. 64 ex 1927.

²⁸ ZAP, MOP, šk. 266, dopis, 30. maj 1927.

²⁹ ZAP, MOP, šk. 266, ovoj 273/26, popis stanja Dominikanske vojašnice.

cerkvenega trakta, iz enonadstropne cerkvene stavbe, iz enonadstropnega stranskega trakta proti Dominikanskemu trgu (danes Muzejski trg), iz enonadstropnega samostanskega trakta proti Dravi, iz pritlične kovačnice in iz drvarnic ter konjskega hleva. Cerkevni trakt je bil razdeljen v tri nadstropja, pritlični in prvonadstropni strop (trami na lesenih stebrih) je zgradil vojaški erar za namene skladišča. Od pritličja do zadnjega nadstropja so vodile lesene stopnice. Zadnje nadstropje je bilo krito s starim obokom cerkve. V pritličju sta bili dve skladišči in krita, v nadstropjih pa po trije prostori. Okna in vrata so bila tako slaba, da bi jih morali zamenjati. Tla so bila še uporabna. Zid, strešno ogrodje in strešna kritina so bili v dobrem stanju. Na severni strani cerkvenega trakta je bilo prizidano stranišče, ki je bilo v zelo slabem stanju in bi ga morali porušiti.

Vojašnica je bila v srednjem enonadstropnem traktu. Zid, strešno ogrodje in strešna kritina so bili v dobrem stanju. Prvo nadstropje tega trakta, ki je gledalo proti Dominikanskemu trgu, je imelo štiri sobe, vsako po 55 m² površine. Sledilo je stanovanje z dvema sobama, kuhinjo in shrambo, veliko 50 m². Proti notranjemu dvorišču je bilo pet majhnih kabinetov, velikih po 12 m², proti dvorišču 100 m² velika soba, proti Dravi pa štiri sobe in stopnišče. Okrog srednjega trakta je vodil tri metre širok hodnik z velikim predprostorom pred stopniščem. Hodniki in prostori so bili obokani, velika soba pa je imela leseno konstrukcijo. Leseni stropi štirih sob proti Dominikanskemu trgu so bili deloma že porušeni, v ostalih naj bi jih še porušili. Popravili bi lahko le deset oken, ostala pa bi morali zamenjati z novimi. Od dvajsetih vrat bi jih morali zamenjati kar polovico. Lesena tla v prostorih so bila v slabem stanju in bi jih morali položiti na novo. Tla v hodniku so bila betonirana in v dobrem stavbnem stanju. V dveh nadstropjih so bile kamnite stopnice, v zadnjem pa lesene. Proti Dravi obrnjene sobe so imele betonska tla, ki bi jih morali v primeru uporabe za stanovanja nadomestiti z lesom. Dimnikov v glavnem ni bilo, ker jih je lastnik porušil.

V pritličju so bili naslednji prostori: velika kuhinja, drvarnica, velika dvorana ter en večji prostor, v katerem so bili včasih zapori. Na stopnišče je vodil obokan hodnik. Na levi strani hodnika proti Dravi so bile štiri majhne sobe. Notranje dvorišče je obkrožal hodnik s križnimi oboki. Tla v prostorih proti Dominikanskemu trgu so bila delno v slabem stanju, delno pa jih sploh ni bilo. V sobah proti Dravi ni bilo nobenega poda, ker ga je odstranil prejšnji lastnik. Dva trakta križnega hodnika sta imela tla iz opeke, ki je bila slaba in bi jo morali obnoviti s cementnim tlakom.

V enonadstropnem stranskem traktu proti Dominikanskemu trgu je bilo troje stranišč, en pisoar

in hodnik, vodeč k stranišču. Drugi hodnik je vodil k stanovanju, ki je imelo iz dve sobi in kuhinjo. Tla so bila deloma iz betona, deloma iz mehkega lesa in v dobrem stanju. Po mnenju cenilcev bi morali nadomestiti 70% oken in vrat z novimi. V pritličju tega trakta so bili enaki prostori kot v prvem nadstropju.

V enonadstropnem stranskem traktu, obrnjenem proti Dravi, je bilo eno stanovanje, sestavljeno iz petih sob, kuhinje in stranišča. Sobe proti Dravi so bile parketirane, drugi prostori so imeli mehka tla. Okna in vrata so bila v srednjem stavbnem stanju. V pritličju sta bili dve stanovanji. Prvo stanovanje je obsegalo tri sobe in kuhinjo, drugo pa eno sobo in kuhinjo. Sobe, ki so bile obrnjene proti Dravi, so bile parketirane, drugi prostori so imeli mehka tla. Iz dvorišča je bilo speljano stopnišče v klet. V kleti so bili trije obokani prostori.

Kovačnica je imela zelo slabo strešno ogrodje in kritino in bi jo morali na novo urediti. Bila je obokana, vrata in okna so bila zelo poškodovana.

Drvarnice in konjski hlev so imele strop, strešno ogrodje in kritje strehe tako poškodovano, da bi jih morali zamenjati. Uničen je bil tudi zid proti dvorišču, prav tako tudi vrata in okna. V srednjem dvorišču vojašnice je bil 18 metrov globok zidan vodnjak, ki je imel zelo dobro pitno vodo. Greznice in jame za smeti so bile neprimerne in bi jih morali popraviti. Prav tako bi morali popraviti kanale v dvorišču. Ograjni zid je bil takrat še v dobrem stanju. Po mnenju cenilca je bilo stavbno stanje vojašnice zelo slabo. V zaključku poročila sta cenilca zapisala, da je na Dominikanskem trgu lep prostor, ki bi ga lahko uporabili za nove zgradbe.

Cenilca sta stavbo vojašnice ocenila na 519.039,25 dinarjev, skupaj z vrednostjo stavbišča in Dominikanskega trga (147.237,50 dinarjev) pa sta vrednost kompleksa ocenila na 666.276,75 dinarjev.

V cenilnem zapisniku sta predvidela tudi stroške za ureditev stanovanj v stavbi. V prvem nadstropju v traktu proti Dominikanskemu trgu bi lahko za 66.000,00 dinarjev naredili štiri stanovanja s po dvema sobama, kuhinjo, shrambo in še en prostor. V traktu vojašnice naj bi napravili tri stanovanja s po dvema sobama in kuhinjo. Stroški izdelave bi bili 12.150,00 dinarjev. V pritličju bi lahko bili dve stanovanji iz kuhinje in sobe; zanje bi porabili 6.600,00 dinarjev. Skupni stroški za ureditev devetih stanovanj bi tako po juniju ocenitvi znašali 84.750,00 dinarjev.

V zapisniku so omenjene tudi stranke, ki so že prebivale v starih stanovanjih in so plačevale najemnino. Cenilca sta predlagala zvišanje najemnino. V prvem nadstropju je stanovalo osem družin, ki so skupaj plačevale 455 dinarjev najemnino; realno pa bi jo lahko povečali na 680. V pritličju so bile

tri družine, ki so za najemnino odštele 175 dinarjev. Skupno bi lahko tako za najemnino za stara stanovanja pobrali mesečno 1.020 dinarjev oziroma 12.240 dinarjev letno. Cenilca sta predvidela tudi najemnino za nova stanovanja. Tri stanovanja bi plačevali po 70 dinarjev, dva po 50, štiri pa po 100 dinarjev. Skupaj bi tako najemnina znesla mesečno 710 in letno 8.520 dinarjev.

Mestni Ferkov muzej

Ker je želel Rinaldo Čulić na vsak način prodati stavbo, je 5. decembra 1927 prodajno ceno znižal na 750.000,00 dinarjev, toda tudi ta vsota je bila za Mestno občino Ptuj previsoka. 20. decembra 1927 mu je odgovorila, da je na osnovi cenitve pripravljena plačati 450.000,00 dinarjev. Kakor je razvidno iz kupoprodajne pogodbe z dne 30. januarja 1928, je Čulić pristal na predlagano kupnino in za to vsoto je vojašnica prešla v last Mestne občine Ptuj.

Da je Mestna občina Ptuj lahko kupila in obnovila vojašnico, je morala najeti kredit. Občinski svet Mestne občine Ptuj je na seji 24. aprila 1928 sklenil, da bodo za preureditev prostorov v vojašnici za namene muzeja in za ureditev stanovanj pri mestni hranilnici na Ptuj najeli 400.000 dinarjev kredita z 8% obrestmi. Stroške prenove so ocenili na približno 240.000, del sredstev za adaptacijo muzejskih prostorov, približno 70.000 dinarjev, pa je prevzelo Muzejsko društvo, ki je predvidevalo, da bodo ta znesek zbrali z zbiranjem podpor in nabiralnimi akcijami. Mestna občina Ptuj ni bila povsem prepričana, da bo Muzejsko društvo pri tem uspešno in so računali tudi na to, da bodo morali v skrajnem primeru prispevati tudi te stroške. Za obnovo internata Mladike, za združitev obeh meščanskih šol in za adaptacijo dotedanjih muzejskih prostorov v gimnaziji za šolski pouk je Mestna občina Ptuj predvidela 180.000 dinarjev. Ministrstvo za finance je 23. februarja 1928 odobrilo najetje posojila v višini 600.000 dinarjev za nakup vojašnice. Toda Mestna občina Ptuj zaradi nepričakovanih finančnih težav Mestne hranilnice na Ptuj ni mogla najeti kredita pri njej in se je zadolžila pri mestni hranilnici v Ljubljani.³⁰

Prostore nekdanjega dominikanskega samostana je občina namenila za muzej in stanovanja. Ob prevzemu so v samostanu živele v pritličju štiri družine, ena z osmimi, ena s sedmimi, ena s petimi in ena s štirimi člani. V pritličju na dvorišni strani so bivale tri družine s tremi člani. V prvem nadstropju je stanovalo petnajst družin, tri družine s štirimi člani, dve z osmimi, štiri s petimi, osem s tremi, ena z dvema in po ena oseba v treh sobah; družina z dvema članoma pa je živela v prvem

nadstropju cerkve. V stavbi vojašnice je bilo skupaj 28 stanovanj s 128 osebami.

Za Mestno občino Ptuj je naredilo stavbno in tesarско podjetje A. Treo & M. Macun že 1. maja 1927 ureditveni prostorski načrt vojašnice. Pritličje bi si muzej delil s šestimi stanovanji, pod cerkvenim traktom na dvorišni strani pa bi bile delavnice. Muzej bi dobil osem prostorov, tri za rimski oddelek, po enega za Ferkov muzej in ptujsko zgodovino, nato bi bile še pisarna, knjižnica in en prostor kot stanovanje za slugo. V prvem nadstropju bi bil en prostor namenjen narodopisnemu oddelku muzeja. Za telovadnico društva Sokol je bil načrtovan prostor v cerkvenem traktu. V prvem nadstropju je bilo šest starih stanovanj, na novo pa so načrtovali še štiri. Skupno bi bilo tako 18 stanovanj. Podjetje Treo & Macun je načrtovalo ob obstoječih treh stanovanjih na dravski strani še 15 novih, pod cerkvenim traktom še tri delavnice in na dvorišču drvarnice. V prvem nadstropju je bilo že pred obnovo šest stanovanj, predvideli pa so še 12 novih. Vseh stanovanj naj bi bilo tako 36, po 18 v pritličju in v prvem nadstropju.

Dne 30. marca 1928 je bil komisijski ogled vojašnice. V zapisniku je dr. France Stele zapisal, da je Spomeniški urad soglašal s predlogom župana Brenčiča in ga priporočil v potrditev mestnemu svetu. Mestni magistrat naj bi po predlogu Mestnemu muzeju prepustil vse štiri strani križnega hodnika in dvorišče, ki ga ta oklepa, in vse prostore v pritličju ob trgu pred samostanom. Mestna občina naj bi zaradi nemožnosti poslovanja muzeja po prenosu v nove prostore prevzela vsa obnovitvena dela na svojo skrb zaradi varnosti in porabnosti. Stele je še dodal, da bi morali ustvariti za muzej v tedanjih zelo zanemarjenih prostorih takšen milje, ki bo lahko v ponos mestu in muzeju. Mestna občina naj ne bi odrekla Muzejskemu društvu tudi nadaljnje podpore pri restavriranju arhitekture križnega hodnika in prelepega refektorija. Zaradi pomanjkanja sredstev bi delo izpeljali v etapah. Priporočal je, naj mestna občina podpre akcijo za pridobivanje sredstev, k temu pa naj bi po svojih močeh pristopil tudi Spomeniški urad.³¹

Upravni odsek Mestne občine Ptuj je 8. maja 1928 obnovitvena dela zaupal trem stavbenikom Wressnigu, Viljemu Denggu in podjetju Treo – Macun. Vsa tri podjetja so se morala obvezati, da bodo dela končala do konca junija. Odločili so tudi, da morajo v vojašnico napeljati elektriko, vendar le v tista stanovanja, kjer bi se stranke obvezale, da bodo plačale stroške napeljave.³²

³¹ ZAP, MOP, šk. 267, št. 451/1928, zapisnik dr. Franceta Steleta, 2. april 1928.

³² ZAP, MOP, šk. 268.

³⁰ ZAP, MOP, šk. 267, št. dopisa 715/1928.

*Ureditveni prostorski načrt vojašnice za muzej in stanovanja, izdelalo stavbno
in tesarsko podjetje A. Treo & M. Macun 1. maja 1927 (ZAP, MOP, šk. 266, ovoj 273/26)*

Mizarska dela (popravila oziroma zamenjava vrat), ki so morala biti končana do 15. junija 1928, je mestna občina Ptuj 22. maja 1928 oddala najugodnejšemu ponudniku, ptujskemu mizarskemu mojstru Ljudevitu Murku.³³ Istega dne je poslala Mestna občina Ptuj tudi odpoved gospodu B. Brauchartu, špediterju, ki je imel v prostorih vojašnice skladišče, ker bi ga uporabili za prezidavo v stanovanja. Skladišče je moral izprazniti do 1. junija 1928.

Obnovitvena dela za nove muzejske prostore so potekala v poletnih mesecih leta 1928. Pri delu so naleteli na pomembna odkritja, ki so pripomogla pri raziskovanju preteklosti dominikanskega samostana na Ptuj, ponudila pa so tudi gradivo za umetnostno zgodovino. Odkrili so romansko in gotsko okno z vitkima stebroma, med njima zazidana gotska vrata na zunanem zidu prvotne cerkve iz prve polovice 13. stoletja, na celotnem obsegu samostanske fasade vzhodnega trakta križ-

nega hodnika freske iz 13. stoletja, na stiku vzhodnega in severnega trakta fresko iz prve polovice 16. stoletja. Našli so tudi gotski obok, ki je vodil v apsidno kapiteljske dvorane.³⁴ Predrli so zazidana gotska vrata ob gotskem križnem hodniku, ki vodijo na notranje samostansko dvorišče in zazidali dva novejša vhoda na dvorišče v severnem in vzhodnem hodniku, tako da so za izhod zopet uporabili predrta gotska vrata.³⁵ V refektoriju so odkrili štukature in po večini tudi polihromacijo njihovih ozadij.³⁶ Štukature je očistil strokovnjak iz Splita, pomagal mu je ptujski zidarski mojster Horvat.³⁷ Freske in slike v refektoriju ter ob križnem hodniku je deloma očistil g. Adolf Gailhofer mlajši z Dunaj, ki je delal po

³³ ZAP, MOP, šk. 268, ponudba s 16. majem 1928.

³⁴ ČZN, 1929, Poročilo Muzejskega društva v Ptuj, str. 226.

³⁵ Stele, Najdbe v bivšem dominikanskem samostanu v Ptuj, ČZN, 1928, str. 190.

³⁶ Prav tam.

³⁷ ČZN, 1929, str. 226.

Mestni Ferkov muzej leta 1928 (Fototeka zgodovinskega oddelka PMP)

*Muzejska postavitve v vzhodnem traktu križnega hodnika nekdanjega dominikanskega samostana,
po letu 1928 (Fototeka zgodovinskega oddelka PMP)*

navodilih akademskega slikarja Mateja Sternena.³⁸ Vzporedno z obnovitvenimi deli so potekala pod vodstvom univ. prof. dr. Balduina Sarie in konservatorja Viktorja Skrabarja tudi arheološka izkopavanja v notranjem dvorišču, v prvotni cerkvi in pred samostanom. Rezultat teh izkopavanj je bil, da so dognali velikost in lego nekdanjega samostana s cerkvijo, odkrili so tudi ostaline rimskih zidov, opeko, kosti iz prvotne kripe, črepinje, svetilke, rimske novce, na dvorišču pa z opeko tlakovana rimska tla.

Mestna občina Ptuj je obvestila 7. julija 1928 Muzejsko društvo, da so obnovitvena dela za muzejske prostore v nekdanjem dominikanskem samostanu tako napredovala, da bi se preselitev muzejskih zbirk lahko pričela v sredo 11. julija 1928. Muzejske zbirke so morali tako hitro izprazniti iz prostorov v gimnaziji zato, ker so želeli adaptirati razrede.³⁹ France Stele je na zapisnik 2. aprila 1928 pripisal opombo, da so bila obnovitvena dela dokončana 31. oktobra 1928.

Pod vodstvom prof. Rudolfa Brataniča in šolskega upravitelja Uroša Pečka je bila preselitev muzeja v dneh od 12. julija do 19. julija 1928. Pod nadzorom Viktorja Skrabarja in tajnika Antona Smodiča so preselili lapidarij od 4. do 24. septembra 1928. Na fasadi nekdanjega dominikanskega samostana so napravili tudi napis Mestni Ferkov muzej. Odprtje muzeja so združili s petintridesetletnico njegovega obstoja. Slavnostne prireditve so bile 3., 4. in 5. novembra 1928. Udeležili so se jih v ogromnem številu meščani in domačini bližnje okolice, gostje iz vseh krajev Slovenije ter zgodovinarji in arheologi iz tujine. V prisotnosti posvetnih in cerkvenih dostojanstvenikov, zgodovinarjev in arheologov so 4. no obvezale, da bodo plačale stroške napeljave.⁴⁰ vembra 1928 slovesno odprli novi Ferkov muzej.⁴¹

S preselitvijo Mestnega Ferkovega muzeja iz stavbe ptujske gimnazije v prostore nekdanjega dominikanskega samostana oziroma Dominikanske vojašnice, se je začelo novo obdobje v razvoju ptujskega muzeja, ki si je še naprej prizadeval pridobiti nove prostore za svoje delovanje in za predstavitev zbirk v njem.

VIRI IN LITERATURA

ARHIVSKI VIRI

MK – INDOK – Ministrstvo za kulturo, Urad za kulturno dediščino, INDOK

– Fond Dominikanski samostan na Ptuj

ZAP- Zgodovinski arhiv Ptuj,

– AMP – Fond Arhiv mesta Ptuj, šk. 7

– MOP – Fond Mestna občina Ptuj, šk. 266, šk. 267, šk. 268, šk. 269

– Mestna občina Ptuj – gradbene zadeve, šk. 261

– R – 48, Medizinische Topographie der Stadt Pettau und Concurrenz verfaßt von dr. Neiss, Pettau, 10. 12. 1807

LITERATURA

Curk, Jože: Poročilo o kulturnozgodovinskem delu in raziskavah v Pokrajinskem muzeju Ptuj za leta 1970-1974. *Časopis za zgodovino in narodopisje (ČZN)*, 10 (XLV), 1974, št. 2, str. 227-266.

Kovačič, Fran: Dominikanski samostan na Ptuj. *Voditelj 1914*, XVII, Maribor 1914, str. 111-142.

Poročilo Muzejskega društva v Ptuj. *ČZN*, XXIV, 1929, str. 226.

Slekovec, Matej: *Škofija in nadduhovnija v Ptuij : zgodovinska črtica*. Maribor 1889.

Stele, France: Najdbe v bivšem dominikanskem samostanu v Ptuj, *ČZN*, XXIII, 1928, str. 185-191.

Mayers Leksikon, 10. Bd., 1929, str. 1481.

Šalamun, H.: Ptuj. *Dom in svet*, 1896, str. 691-698.

Vilfan, Sergij: Prispevki k zgodovini mer na Slovenskem s posebnim ozirom na Ljubljansko mero. *Zgodovinski časopis (ZČ)*, VIII, 1954, št. 1-4, str. 59.

Vomer Gojkovič, Mojca; Kolar, Nataša: *Archaeologija Poetovionensis : stara in nova arheološka spoznanja : [monografija ob stoletnici muzeja]*. Ptuj 1993.

Wolf, Adam: *Die Aufhebung der Kloster in Innenösterreich 1782-1790*, Wien 1971.

Zbornik za umetnostno zgodovino, IX. letnik, Ljubljana 1929, str. 55-57.

³⁸ Iz zapisa dr. Franceta Steleta z dne 4. avgusta 1928 izvem, da je dal akademski slikar Matej Sternen restavatorju Gailhoferju vsa navodila za osnažitev fresk na stropu refektorija in za retuširanje novo odkritih fresk v križnem hodniku. MK, INDOK, Dominikanski samostan, št. dopisa 166 ex 1928.

³⁹ ZAP, MOP, šk. 267, dopis z dne 7. julija 1928.

⁴⁰ ZAP, MOP, šk. 268.

⁴¹ Vomer Gojkovič, Kolar, *Archaeologia Poetovionensis*, str. 15 in 16.

Z U S A M M E N F A S S U N G

Von der Dominikanerkaserne zum Museum

Das Dominikanerkloster von Ptuj (Pettau) teilte das Schicksal zahlreicher Klöster der Habsburgermonarchie, die von den Reformen Kaiser Josephs II. betroffenen wurden. Es wurde durch das Gubernialdekret vom 29. Dezember 1785 aufgelöst. Zur Zeit der Französischen Kriege waren dort Kriegsgefangene eingekerkert, zum Teil wurde es auch als Lazarett, Kirche und Lager verwendet. Von 1826 bis zum 12. November 1923 war im ehemaligen Klostergebäude eine Kaserne untergebracht. Das Militär baute das Gebäude seinen Bedürfnissen entsprechend um. Die Umbauarbeiten hinterließen Spuren, die noch heute sichtbar sind. Während des Ersten Weltkriegs befand sich im Gebäude der Dominikanerkaserne ein Reserve-Lazarett.

Das Kriegs- und Marineministerium des Königreichs der Serben, Kroaten und Slowenen verkaufte die Dominikanerkaserne am 23. Dezember 1923 auf

einer Versteigerung an den Belgrader Anwalt Dr. Rinaldo Čulić, der im ehemaligen Kirchenschiff eine Fabrik zum Weben und Färben von Seide einrichten wollte. Der Plan wurde jedoch nicht umgesetzt. Am 30. Januar 1928 verkaufte Čulić die Dominikanerkaserne an die Stadtgemeinde Ptuj, die die Räumlichkeiten als Museum und für Sozialwohnungen nutzte.

Renovierungsarbeiten für neue Museumsräumlichkeiten wurden in den Sommermonaten des Jahres 1928 durchgeführt, und bereits nach einigen Monaten zog das Museum in die neuen Räumlichkeiten um. An der Fassade der ehemaligen Dominikanerkaserne stand nun das Schild *Mestni Ferkov muzej* (Ferks Stadtmuseum). Die feierliche Eröffnung vereinigte man mit dem 35. Jubiläum seines Bestehens. Festveranstaltungen fanden am 3., 4. und 5. November 1928 statt.

Durch den Umzug des *Mestni Ferkov muzej* aus dem Gebäude des Ptujer Gymnasiums in die Räumlichkeiten des ehemaligen Dominikanerklosters bzw. der Dominikanerkaserne begann ein neuer Zeitabschnitt in der Entwicklung des Ptujer Museums, das noch weiterhin bemüht war, neue Arbeits- und Ausstellungsräume zu erlangen.